

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และตลอดจนเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กรมวิชาการ. 2543 : 1-2)

การจัดการศึกษา ที่มีความหมายต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมจึงเป็นหน้าที่หลักของวิชาสังคมศึกษา เนื่องจากเป็นวิชาที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของคนที่อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยปลูกฝัง และสร้างคนให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความเข้าใจในสภาพแวดล้อมทั้งใกล้ และไกลตัวเอง มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ ความคิด และทักษะในการปฏิบัติจริง อันนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เกิดความสุข ตลอดจนถึงการพัฒนาสู่อาชีพสุจริตโดยมีส่วนร่วม การทำประโยชน์ให้กับสังคม และประเทศชาติ (กรมวิชาการ. 2542 : 12)

สังคมศึกษา เป็นวิชาที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสถาบันทางสังคม มนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ การแก้ปัญหา และการ ปฏิบัติตนในสังคมของมนุษย์ การเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของมนุษย์ตามระบบของสังคม ได้แก่ ลัทธิทางการเมือง สภาพแวดล้อม ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดี นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จากความสำคัญ ดังกล่าวกับสภาพสังคมไทยทุกวันนี้แตกต่างกันเนื่องจาก ผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติไม่เล็งเห็นถึงประโยชน์ ความสำคัญในอันที่จะเรียนรู้และศึกษา สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนความสัมพันธ์กับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยมีทัศนคติ ความเชื่อว่า ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศที่กำลังพัฒนา และมีความเปราะบาง

ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง ผู้เรียนจึงสนใจและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ และศึกษาประเทศต่าง ๆ ในแถบยุโรป และอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาและ มีความเจริญ มั่นคง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองตลอดจนเทคโนโลยีอันทันสมัย

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของชาติต่าง ๆ ในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่าประเทศต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่บนภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นดินแดนที่มี ทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ มีประชากรอาศัยอยู่มากและหนาแน่นเขตหนึ่งของโลก ประกอบกับภูมิภาคนี้ เป็นแหล่งวัฒนธรรมเก่าแก่ที่ได้รับอิทธิพลจากอินเดีย และจีน ซึ่งมีความสำคัญทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่การศึกษาของไทยจะต้องหาวิธีการที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียน หันกลับมาสนใจและเรียนรู้เกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้าน เศรษฐกิจ การค้า สังคม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรมของชาวตะวันออกเฉียงใต้ ในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็ง เพื่อประสานประโยชน์ให้กับประเทศชาติให้มีความเจริญมั่นคงและ ทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศ

แต่จากสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในปัจจุบัน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2540 อยู่ในระดับปานกลาง มี ค่าร้อยละ 60.07 ในระดับปรับปรุง มีค่าร้อยละ 38.42 (ธรรมเกียรติ กั่นอริ. 2543 : 95) และจาก ข้อมูลการวิจัยของฝ่ายพัฒนาการศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี พบว่ามีนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์การ ประเมินผลตามหลักสูตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในรายวิชาสังคมศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าร้อยละ 45.08 (สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี. 2544 : 1-3) ทั้งนี้อาจมีปัจจัยหลายประการที่เป็นเหตุให้การจัดการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษาไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนไม่เน้น กระบวนการให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ส่วนใหญ่ผู้สอน ยังยึดหนังสือเรียนแทนหลักสูตร มิได้ถือผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง (ธรรมเกียรติ กั่นอริ. 2543 : 96-99) ใช้การบรรยายเป็นส่วนใหญ่ การจัดกิจกรรม การสอนไม่น่าสนใจ และไม่ใช้สื่อการสอน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (สำนักงานสามัญ ศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี. 2544 : 3-17) นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ ใช้วิธีสอนแบบ เดียวกัน ในเวลาเท่ากันกับนักเรียนทุกคน เป็นการยากที่จะให้นักเรียนทุกคนบรรลุจุดประสงค์ ที่ กำหนดไว้ได้ เพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน นักเรียนที่มีความถนัดสูง และมีพื้น ความรู้มาเป็นอย่างดีก็จะเรียนได้เร็ว นักเรียนที่มีความถนัดต่ำ และมีพื้นความรู้ไม่เพียงพอก็จะ

เรียนไม่ทันเพื่อนประเด็นดังกล่าวเป็นสาเหตุของความล้มเหลวในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. 2543 : 2-3)

จากสภาพดังกล่าว อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของเด็กและเยาวชน อันเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติเป็นอย่างมาก จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างที่ต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมีความสุข

การสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้รับความนิยมมากปัจจุบัน เนื่องจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่อการสอนชนิดใหม่ที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง เป็นอิสระต่อคนอื่น โดยอาศัยคำแนะนำจากครูเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และให้ภาพเคลื่อนไหว ในบางครั้งมีเสียงด้วย เด็กจะไม่รู้สึกท้อถอยหรือหมดกำลังใจในการเรียนเมื่อตอบผิดหลาย ๆ ครั้ง คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อ การเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ที่ใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสม อันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง กราฟิก แอานภูมิ กราฟ ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์และเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือ องค์ความรู้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการสอนจริงในห้องเรียนมากที่สุด (ถนอมพร เลหาจรัสแสง. 2541) ซึ่งคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสูงคงตัวและยังสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือกระบวนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเสนอบทเรียนแบบมีการโต้ตอบหรือปฏิสัมพันธ์ (Interaction mode) เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้รายบุคคล จะช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนเรียนได้มาก (Splittgerber ,1979) พัฒนาการของคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันทั้งในด้านความสามารถของเครื่อง ความเร็ว ความจำ การพัฒนาด้านภาษา ทำให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น น่าสนใจ ดึงดูดความสนใจด้วยภาพ และกราฟิกต่างๆ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังมีคุณสมบัติและลักษณะพิเศษที่สามารถเอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น (กิดานันท์ มลิทอง. 2543)

ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการเรียนการสอน วิชาวิทยาศาสตร์ เช่น วีระศักดิ์ สุนทรวิภาค (2530) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์จากการเรียนเสริมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของกลุ่มเรียนกับครู และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่า นักเรียนที่เรียนเสริมจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ดีกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนเสริมจากครู

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนเสริมหลักภาษาไทย ของ ล้ายอง แดงกุลวานิช (2540) พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่จะประสบความสำเร็จในการเรียน หลักภาษาไทย และผู้เรียน มีความเห็นว่า การเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ช่วยให้นักเรียนกล้าตอบคำถามโดยไม่ต้องกลัวผิด ไม่ต้องกลัวว่าจะอายเพื่อนเมื่อตอบผิดและสามารถทบทวนบทเรียนจนพอใจ จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงทั้งในยุโรปและในอเมริกา มีการผลิต บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับใช้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย(เฉลิมพล ทัพซ้าย. 2534 : 2) คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนเนื้อหา วิชาต่าง ๆ เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิชาอื่น ๆ ได้ทุกวิชา (นิพนธ์ สุขปรีดี. 2530 : 64)

จากความสำคัญของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและผลการวิจัยเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ช่วยในการสอน สรุปว่า คอมพิวเตอร์เป็นเทคโนโลยีที่มี ประสิทธิภาพมากกว่าเทคโนโลยีอื่น ๆ อำนวยประโยชน์อย่างมหาศาลในทุกวงการ และสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมในด้านการปฏิบัติ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในรูปแบบหนึ่ง ในลักษณะโปรแกรมสำเร็จรูปที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ ความจริงด้วยตัวเอง ตามความยากง่ายอย่างเหมาะสม และทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา กระตุ้นให้เกิดความสนใจตลอดจนช่วยลดปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งทุกขั้นตอนการเรียนจะมีปัญหาการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากันและสามารถที่จะช่วยผู้สอนในการสอนหรืออาจจะใช้แทนครูได้ นอกจากนี้ในวิชาที่ผู้เรียนทำความเข้าใจยาก บทเรียนคอมพิวเตอร์ ก็สามารถช่วยในด้านการสร้างภาพจำลองให้นักเรียนทดลอง และสังเกตผลที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับเนื้อหา เรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ผู้วิจัยเลือกทำการวิจัยนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม อิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิต พัฒนาการทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและ และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสังคม เพราะเรื่องเหล่านี้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจค่อนข้างต่ำ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538:40-41) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาสาเหตุ และแนวทางแก้ไขนักเรียนที่มีผลการเรียน 0 , ร, มส และ มผ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า มีจำนวนนักเรียนที่มี ผลการเรียน 0 , ร, มส และ มผ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาสังคมศึกษา สูงสุด มีค่าร้อยละ 45.18 (สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี. 2544:22) ผู้วิจัยจึงคิดว่า ถ้าจะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีและ

มีคุณภาพ ควรมีการนำสื่อเทคโนโลยีมาช่วยในการเสริมสร้างการเรียนรู้ ในวิชาสังคมศึกษา เพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะในกระบวนการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงกระบวนการย่อยข้อมูลและทักษะกระบวนการ 9 ชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538:39) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีการส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีหลายลักษณะ เช่น ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ขณะนี้โรงเรียนต่าง ๆ มีคอมพิวเตอร์ใช้กันเป็นส่วนมาก ประกอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์ในยุคปัจจุบันราคาไม่แพงเราสามารถใช้อุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาได้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่มาทดลองใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขึ้น เพื่อศึกษาดูว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเพียงใด

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นเนื้อหาเรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แบ่งเป็น 5 หน่วย ดังนี้

- หน่วยที่ 1 ลักษณะทางกายภาพ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- หน่วยที่ 2 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- หน่วยที่ 3 แหล่งอารยธรรมและลักษณะอารยธรรม ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- หน่วยที่ 4 ลักษณะทางเศรษฐกิจ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- หน่วยที่ 5 ประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางระจันวิทยา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 5 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนบางระจันวิทยา จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย(Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากจากนักเรียนโรงเรียนบางระจันวิทยา จังหวัดสิงห์บุรี จำนวนทั้งหมด 5 ห้องเรียน ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งยังมีได้เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อให้ทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ขอบเขตด้านตัวแปร

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ยังไม่เคยเรียนเนื้อหาที่ผ่านมา ก่อน ดังนั้นความรู้เดิมของนักเรียนจึงไม่มีผลต่อการเรียนรู้เนื้อหา เรื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีปัญหาในเรื่องทักษะความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการฝึกทักษะความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์และทำการทดสอบทักษะความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์แล้ว พบว่ามีทักษะความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์เท่าเทียมกัน ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบของแบบบทเรียนสำเร็จรูป และคู่มือประกอบการใช้ โดยบรรจุเนื้อหาตามหลักสูตรวิชา สังคมศึกษา เรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงการสร้างบทเรียนตามขั้นตอนการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน โดยสร้างเป็นบทเรียนโปรแกรมแบบเส้นตรง ประเภท ทิวโทเรียล (Tutorial) ซึ่งพัฒนาขึ้นในรูปแบบของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งเรียกว่า ออโธแวร์ (Authorware) โดยจัดเนื้อหาเป็นระบบ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน การนำเสนอบทเรียนแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ การให้ผลป้อนกลับ และการจบบทเรียน

ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ หมายถึง ค่าความเที่ยงที่ยอมรับว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยกำหนดเป็นตัวเลขเป็นร้อยละของค่าคะแนนเฉลี่ย มีค่าดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังจากเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแต่ละหน่วย และสามารถทำคะแนนในบทเรียนได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบรวมหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และสามารถทำคะแนนในบทเรียนได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา หมายถึง ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักเรียน เรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมด้านเนื้อหา ระดับชั้นเรียน และตรงกับความต้องการของนักเรียน
2. มีสื่อการเรียนการสอนที่เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ ให้แก่นักเรียน ได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน ทำให้การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาน่าสนใจยิ่งขึ้น และใช้เรียนซ่อมเสริมได้ด้วยตนเอง
3. นักเรียนสามารถเลือกเวลาเรียนได้ตามต้องการ ไม่ต้องกำหนดเวลาเรียนตายตัว
4. เป็นแนวทางในการออกแบบพัฒนา และสร้างนวัตกรรมเรื่องอื่น ๆ ต่อไป